

SSG. Ansvarsfördelning för båtar som används i klubbens verksamheter

ver. September 2022

Bakgrund

Under senare år har antalet båtar med kollektiv användning, inom SSG, ökat betydligt. För närvarande finns ett 20-tal jollar, två roddbåtar, en bojbat och en motorbåt avsedda för sådan användning. Vem eller vilka som ansvarar för vad under olika delar av verksamhetsåret har hittills inte varit något stort praktiskt problem. Dock har en del frågor väckts som visar på viss osäkerhet kring ansvarsfördelningen. Klubben byter funktionärer under tid varför det inte är självklart att det som har fungerat från början automatiskt kommer att fortsätta att göra det. Avsikten är, att här, bena ut en del oklarheter och kanske därmed bidra till att få bort en onödig källa till irritation.

Texten ska betraktas som ett uttryck för klubbens policy för hantering av gemensamma båtar och checklista som stöd för beslut som behöver fattas.

Grundläggande begrepp och ansvar

Ändamål

Del av bestämd (budgeterad) klubbverksamhet som kan kräva framförande av båt utanför område närmast någon av klubbens bryggor.

Sjövärdighet

”Ett fartyg (båt och skepp) anses sjövärdigt om det är konstruerat, byggt och utrustat så att det med hänsyn till sitt ändamål och den fart (område) som fartyget används i erbjuder betryggande säkerhet mot sjöolyckor.

I sjövärdighetsbegreppet innefattas också att fartyget är försett med nödvändiga anordningar till förebyggande av ohälsa och olycksfall, bemannat på betryggande sätt, tillräckligt provianterat och utrustat samt så lastat eller barlastat att säkerheten för fartyg, liv eller gods inte äventyras.”

/Transportstyrelsen

Fritidsbåt

”När fartyget används för fritidsändamål, d v s varken med kommersiellt syfte, affärsmässig verksamhet eller i statlig tjänst, räknas det som fritidsfartyg.” /Transportstyrelsen

Ägare

Organisation eller person som äger aktuell båt i juridisk mening. Ägare ställer båt(ar) till förfogande för ändamålet.

Ägare har försäkringsansvar och ansvar för båtens sjövärdighet. Detta gäller i synnerhet för delar som inte kan bedömas av brukare eller befälhavare. Viss utrustning kan påverkas under användningen varför ansvaret är begränsat till det som ägaren råder över.

”Om det händer en olycka, är båtägaren ansvarig för eventuella skadestånd.” /Transportstyrelsen

Brukare

Verksamhetsansvarig funktionär som, för verksamhetens räkning, disponerar båt, ställd till förfogande av ägare för visst ändamål. SSG:s verksamheter med brukare är: Ungdomsverksamheten, Kappsegling, Klubbholmen och Klubbhamnen.

Ansvar:

- Säkerhet enligt gängse rutiner för respektive verksamhet*
- Båt används endast för ändamålet*
- Säkerställa tillgänglighet (samordning med aktuell brukare) för båtar som kan användas av olika brukare
- Endast försäkrade båtar används*
- Utse befälhavare/skeppare med tillräcklig kompetens, se nedan
- Utse skötare vid behov, se nedan
- Samordna avlämning av klubbens motorbåt med mottagande brukare och inlånade båtar med ägare.
- Rapportera underhållsbehov av större omfattning till klubbens båtvårdsman
- Organisera transporter av båtar mellan klubbhamnen och -holmen samt reservera vinterplats i klubbhamnen vid behov. Båt som tas in för tillfälligt förvar i klubbhamnen ska ha kontaktbar skötare. Saknas skötare faller skötaransvaret på transportören tills skötare har utsetts.

* Begränsning: Undantaget händelser utanför brukarens möjlighet till insyn eller kontroll

Befälhavare

"För fritidsbåtar finns det ingen klar definition på vem som är befälhavare. Det är dock naturligt att betrakta ägaren, hyresmannen eller lånaren av fritidsbåten som ansvarig befälhavare om han eller hon är ombord. I annat fall är föraren att betrakta som befälhavare.

Det är befälhavarens ansvar att se till att båten är sjövärdig och att den framförs på ett sätt som är förenligt med gott sjömanskap." /Transportstyrelsen

I detta sammanhang är oftast befälhavaren en tillfällig båtförare, utsedd av brukare. Befälhavaren ska ha tillräckliga kunskaper om:

- sjövärdighet för att kunna göra en bedömning innan färd påbörjas
- sjötrafikregler
- navigering och användning av nödvändiga hjälpmedel
- regler för nykterhet, hänsyn och skyldighet att hjälpa nödställda
- båtens handhavande för att undvika skador och onormalt slitage

Befälhavaren för klubbens motorbåt är skyldig att föra loggbok.

Skötare

Ansvarar för löpande tillsyn och underhållsarbete inklusive upptagning, täckning, rustning, sjösättning och förtöjning. Ansvar för insats (personligt eller stf) närhelst detta krävs, på samma sätt som varje båtägare för sin egen båt. Utses av brukare efter behov.

Båtvårdsman

Av klubben utsedd funktionär utövar tillsyn över alla båtar ägda av SSG. Sammanställer och rapporterar underhållsbehov för alla sådana båtar till styrelsen. Skötare av klubbhamnens roddbåt, bojkaret och klubbens motorbåt med assistans från medlemmarna inom ramen för allmänt arbete. Ställföreträdande brukare av klubbens motorbåt.

Båtar i tjänst hos SSG (inlånade i mån av förekomst)

Klubbens segeljollar**

Ändamål: Redskap för seglarlägret
Brukare: Ledaren för ungdomsverksamheten
Befälhavare: Enligt praxis för seglarlägret
Skötare: Endast vid behov vid andra tider än under seglarlägret

Inlånade segeljollar**

Ändamål: Redskap för seglarlägret
Brukare: Ledaren för ungdomsverksamheten
Befälhavare: Enligt praxis för seglarlägret
Skötare: Endast vid behov vid andra tider än under seglarlägret

Inlånade kölbåtar**

Ändamål: Redskap för seglarlägret
Brukare: Ledaren för ungdomsverksamheten
Befälhavare: Obligatorisk. Utses enligt praxis för seglarlägret
Skötare: Endast vid behov vid andra tider än under seglarlägret och i samförstånd med ägare

Klubbens motorbåt

Ändamål: Redskap för seglarlägret, kappsegling och klubbholmen och klubbhamnen
Brukare: Ledaren för ungdomsverksamheten i anslutning till seglarlägret, Kappseglingsledaren i anslutning till klubbens kappseglingar, Tillsynsman för klubbholmen vid behov, Hamnfogde övriga tider (ställföreträdare: båtvårdsman)
Befälhavare: Obligatorisk. Utses av brukare.
Skötare: Utses av brukare för aktuella tider.
Övrigt: Annan användning än för ändamålet endast efter styrelsebeslut om nytt ändamål och brukare.

Inlånade motorbåtar

Ändamål: Samma som för klubbens motorbåt.
Brukare: Samma som för klubbens motorbåt.
Är ägaren eller dennes ombud närvarande och i övrigt tillser båten är begreppet "brukare" ej tillämpligt. Ägaren har då hela ansvaret.
Befälhavare: Ägare eller ombud alt. utses av brukare
Skötare: Utses av brukare för aktuella tider. Alternativt efter överenskommelse med ägare.

Klubbholmens roddbåt

Ändamål: Arbetsredskap för klubbholmen inkl. transporter
Brukare: Tillsynsman för klubbholmen
Befälhavare: Utses av brukaren endast vid färd ut ur närområdet till klubbholmen
Skötare: Tillsynsman för klubbholmen.
Övrigt: Kan fritt användas av medlemmar i närområdet

Klubbhamnens roddbåt

Ändamål: Arbetsredskap för klubbhamnen inkl. transporter
Brukare: Hamnfogde
Befälhavare: Utses av brukaren endast vid färd ut ur närområdet till klubbhamnen
Skötare: Båtvårdsman
Övrigt: Kan fritt användas av medlemmar i närområdet. Annan användning än för ändamålet efter beslut av brukaren.

Bojkaret

Ändamål: Arbetsredskap för klubbhamnen och klubbholmen inkl. transporter.
Brukare: Hamnfogden
Befälhavare: Utses av brukaren endast vid färd ut ur närområdet till klubbhamnen
Skötare: Båtvårdsman
Övrigt: Kan fritt användas av medlemmar i närområdet. Annan användning än för ändamålet efter beslut av brukaren.

** Med "segeljollar" avses den typiska användningen, ej utformningen. I detta sammanhang kan därför även små båtar med nerbyggd köl (typ mini-12:or) betraktas som segeljollar. Med "kölbåtar" avses alla andra segelbåtar, med eller utan köl.